

۴-۱۰- بیانیه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بانک ملت

(۱) معرفی

پولشویی و تامین مالی تروریسم، پدیده‌ای شوم است که به یکی از معضلات اقتصاد جهانی تبدیل شده است. از این رو، کشورها و مجامع بین‌المللی عزم خود را جزم کرده‌اند تا با این پدیده و آثار و تبعات مخرب آن مقابله نمایند. تدوین استانداردهای بین‌المللی، تهیه زیرساخت‌های حقوقی (قوانین و مقررات مربوط)، معرفی بهترین روش‌ها و رویه‌ها برای مقابله با این معضل، استفاده از فن‌آوری‌های روز، گسترش همکاری‌های بین‌المللی و...؛ بیانگر اهمیت است که کشورها و مجامع یاد شده برای این موضوع قائل هستند. غلبه بر چالش‌ها و مقاومت جهانی در برابر پولشویی منوط به تصویب و اجرای مفاد قانون مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم و همچنین ورود به چرخه مکانیسم جهانی آن است. در این راستا، جمهوری اسلامی ایران، نیز همگام با دیگر کشورها، این پدیده را جرم‌انگاری نموده، قانون و مقررات لازم را تهیه و به تصویب مراجع ذی‌صلاح رسانده است.

(۲) چارچوب حاکمیت

با تصویب و تأیید قانون مبارزه با پولشویی و ابلاغ آن به شبکه بانکی کشور، بانک ملت بعنوان بانکی پیشرو در عرصه بین‌المللی، رویکرد نوینی را در راستای تحقق بخشیدن به این قانون و اجرای دستورالعمل‌های مذکور اتخاذ نمود. جدیت و اهمیت سراسری مدیران و کارکنان در بانک ملت، برای جلوگیری از پولشویی و محروم نمودن مجرمان از وجوه حاصله و اتخاذ تدابیری موثر در راستای همراه نمودن کلیه همکاران شبکه، بمنظور جامه عمل پوشاندن به مقررات بین‌المللی و مبارزه فعالانه با پدیده پولشویی، عزم ما را جزم‌تر و اعتقادمان را راسخ‌تر از پیش نموده است. در همین راستا و بمنظور شرکت در فعالیتهای بین‌المللی در عرصه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، بانک ملت، به عنوان یکی از پیش‌قراولان عرصه نبرد با فعالیتهای مجرمانه ناشی از پولشویی، خود را ملزم به شناسایی دقیق مشتری و منشاء پول، نحوه چرخش و توزیع آن در شبکه بانک می‌داند. گزارش دهی به بانک مرکزی ج.ا.ا. بعنوان ناظر بر شبکه بانکی و همچنین، واحد اطلاعات مالی (FIU) بعنوان ناظر بر اجرای قانون و دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی جزء وظایف اصلی خود می‌دانیم.

(۳) سیاست‌ها و دستورالعمل‌ها

اقدامات بانک ملت در حوزه مبارزه با پولشویی نشأت گرفته از قوانین کشور و همچنین دستورالعمل‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم می‌باشد. این اقدامات به نحوی طراحی و تنظیم

شده اند، که تامین کننده نیازهای قانونی و منطبق با دستورالعمل ها و توصیه های بین المللی در این زمینه می باشد. این فعالیت ها همه ساله توسط مراجع ذیصلاح نظارتی مورد ارزیابی قرار گرفته تا اطمینان لازم از تطابق آنها با قوانین و دستورالعمل ها حاصل گردد.

بانک ملت، به منظور تطبیق با قانون مبارزه با پولشویی جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، توصیه های کمیته بال (BASEL)، توصیه های بین المللی گروه ویژه اقدام مالی (FATF) و دستورالعمل های گروه ولفزبرگ (WOLFSBERG GROUP)، دستورالعمل های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم خود را بنحوی تنظیم نموده است، که در برگیرنده شفافیت کامل و تامین کننده استانداردهای توصیه شده جهت عینیت بخشیدن به قانون حوزه قضایی خود باشد. این دستورالعمل ها به منظور بازبینی و همگام سازی با استانداردها و قواعد جدید مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، به صورت سالیانه مورد ویرایش و بروز رسانی می گردند.

برخی از اقدامات انجام یافته در این بانک در حوزه مبارزه با پولشویی به شرح ذیل می باشد:

۱. شناسایی کامل مشتریان و بروز رسانی اطلاعات و نگهداری سوابق آنها
۲. ارزیابی ریسک محور از مشتریان و فعالیتهای مالی ایشان
۳. پایش مستمر حساب مشتریان پر ریسک
۴. جلوگیری از افتتاح حساب بی نام و حساب حامل
۵. نظارت بر عملکرد بانک در حوزه روابط کارگزاری
۶. عدم ارتباط با بانکهای مجازی
۷. پایش مستمر حسابها و تعلیق فعالیتهای مرتبط با اشخاص تحت تحریم، پر ریسک، لیست سیاه
۸. در نظر گرفتن طبقه ریسک مناسب برای اشخاص دارای ریسک سیاسی و در معرض ریسک
۹. پایش نقل و انتقالات حضوری و غیرحضوری (الکترونیکی) وجوه مشتریان
۱۰. گزارش دهی معاملات بیش از سقف مقرر و معاملات مشکوک به مراجع ذی صلاح
۱۱. آموزش مستمر و تاکید بر قوانین و دستورالعمل ها و روش های مقابله با پولشویی به کلیه همکاران و درج سوابق آموزشی در پرونده پرسنلی ایشان
۱۲. استقرار سیستم های کنترل داخلی مبتنی بر مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم، جهت شعب داخلی
۱۳. شناسایی جرایم و ریسکهای ضد پولشویی بر فعالیت های بانک

۴) پروژه شناسایی مشتریان (KYC)

بانک ملت به منظور اجرای کامل مقررات، برنامه مدونی برای شناسایی کلیه مشتریان اعم از حقیقی، حقوقی و بانکهای کارگزاری تدوین نموده، به نحوی که اطلاعات لازم جهت شناسایی کافی و طبقه بندی مشتریان از لحاظ ریسک و پایش مستمر فعالیت های ایشان را در بر گرفته است.

در این برنامه همه فعالیت ها، از یک خدمت غیرپایه به مشتری گذری گرفته تا یک رابطه تجاری ادامه دار با مشتری دائمی، مشمول شناسایی مشتریان (KYC) در سطوح مختلف (با توجه به نوع رابطه) می گردد. این پروژه ضمن شناسایی کافی مشتریان، اطلاعات مورد نیاز برای شناسایی صاحبان سهام (ذینفع حقیقی) را فراهم می نماید. همچنین اشخاص سیاسی در معرض (PEPS) و خانواده های ایشان، در کنار مشتریان با ریسک بالا، تحت پایش و کنترل مستمر قرار خواهند داشت.

۵) روابط تجاری ممنوعه (خطوط قرمز)

بانک ملت مقید است تا زمانی که مراحل شناسایی کافی از مشتری طی نشده و پیشه، فعالیت های تجاری و هویت واقعی ایشان به طور کامل شناسایی نشده، وارد رابطه تجاری با ایشان نگردد. در حقیقت بانک ملت:

- پذیرای سرمایه هایی است که منابع آن شناخته شده بوده و مشخصاً عواید ناشی از فعالیت های مجرمانه نباشد.
- وارد فعالیت تجاری با اشخاص لیست سیاه، مشتریان حقیقی و حقوقی شناخته شده بعنوان تروریست، افراد و سازمانهایی که در لیست تحریم هستند، نخواهد شد.
- حساب شماره دار (بی نام) افتتاح ننموده و با بانکهای مجازی و پوسته ای رابطه تجاری برقرار نخواهد کرد.
- از پذیرش مشتریان با ریسک بالا اجتناب نموده و با دقت نظر بیشتری فعالیت های مشتریان در معرض ریسک را تحت پایش مستمر قرار خواهد داد.

۶) گزارش معاملات و فعالیت های مشکوک (STR) و (SAR)

با توجه به تکالیف قانونی و به تبع آن آموزش های داده شده، کلیه کارکنان بانک موظف به ارائه گزارش معاملات مشکوک مشتریان می باشند. این گزارش ها به طور محرمانه و به منظور انجام بررسی های تخصصی به مدیریت مبارزه با پولشویی ارسال و پس از بررسی های لازم و در صورت نیاز، مراتب به مراجع ذیصلاح قانونی ارسال می گردد.

۷) رویکرد مبتنی بر ریسک در مبارزه با پولشویی

در فرآیند مبارزه با پولشویی، رویکرد اساسی بانک ملت، رویکرد مبتنی بر ریسک می باشد. سیاست ها و رویه های اجرایی مبارزه با پولشویی همواره نسبت به ریسک حساس می باشد. بدین منظور سیاست ها و رویه های اجرایی به گونه ای

طراحی شده است که در آن بین ریسک مشتری، میزان و حدود استاندارد، شناسایی دقیق مشتری و میزان نظارت مستمر، توازن و تناسب وجود دارد.

۸) روابط کارگزاری

در خصوص برقراری روابط کارگزاری با بانکهای خارجی، بانک ملت تدابیر خاصی را در نظر گرفته است:

- کسب اطلاعات لازم و کافی در خصوص بانک کارگزار، ماهیت تجاری و فعالیت آن، سابقه و اعتبار، ساختار مالکیت و مدیریتی، چارچوب قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی حوزه قضایی کشور متبوعه؛
- بررسی و ارزیابی نحوه تطبیق فعالیتهای ایشان با قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم؛
- کسب موافقت مدیریت ارشد بانک و تأییدیه هیئت مدیره قبل از برقراری رابطه کارگزاری؛

۹) نگهداری سوابق

کلیه اسناد اطلاعاتی که در پروسه شناسایی مشتریان، چه اسناد و اطلاعاتی که در ابتدای برقراری رابطه تجاری از ایشان اخذ می گردد و چه اسنادی که در مرحله به روز رسانی اطلاعات مشتریان، دستخوش تغییر و اصلاح می گردند؛ ثبت، ضبط و نگهداری می شود.

نگهداری اسناد تراکنش های مالی بر اساس ضوابط بانک مرکزی صورت می گیرد.

راه اندازی بایگانی دیجیتالی اسناد، ابزار جدیدی است که بانک ملت برای بهبود و سهولت دسترسی به اطلاعات مشتریان، به خدمت گرفته است.

۱۰) حسابرسی، کنترل داخلی و خارجی

فعالیت های مدیریت مبارزه با پولشویی، بصورت سالیانه طی دو مرحله تحت حسابرسی و کنترل و ارزیابی قرار می گیرد. که مشخصاً یک مورد حسابرسی و کنترل داخلی درون سازمانی انجام می شود؛ و دیگری ارزیابی خارج از سازمان است که توسط مراجع ذی صلاح نظارتی انجام می پذیرد.

۱۱) برنامه آموزشی

بانک ملت، در راستای تحقق برنامه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم خود و همچنین به منظور آگاهی کارکنان از اهمیت مباحث، اقدام به طراحی دوره جامع آموزشی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم نموده است. برگزاری این دوره ها برای کلیه کارکنان صف و سایر بخش هایی که بطور مستقیم با مشتریان بانک (اعم از حقیقی، حقوقی، سایر بانکها و موسسات مالی و بانکهای کارگزار) در ارتباط هستند، الزامی می باشد. این دوره ها بر اساس تغییرات و نیاز سنجی های آموزشی در حوزه AML به صورت سالیانه برای گروه های هدف تجدید می گردد. همچنین میزان اثربخشی دوره های یادشده، توسط واحد آموزشی بانک تحت پایش مستمر می باشد.

خاطر نشان می سازد، شرکت در این دوره ها برای کلیه کارکنان، اجباری است.

۱۲) اعتماد به کارکنان

بانک ملت، ضمن گزینش کارکنانی صالح، سالم و با اتکاء به نیروی مستعد و توانمند خود، بر این باور است که یک به یک کارکنان با عزمی راسخ و همتی استوار به عنوان مبارزه کنندگان در خط مقدم مبارزه با پولشویی و تامین کنندگان مالی فعالیت های تروریستی، کمر به همت گمارده و با دقت نظر و تیزبینی خاص، فعالیت های مشتریان را تحت نظر داشته و در صورت وقوع و یا قصد انجام هرگونه فعالیت مشکوک و شبهه دار، ضمن رعایت حقوق مشتری، موضوع را به مدیریت مبارزه با پولشویی گزارش خواهند نمود.